

БИЛТЕН

БРОЈ 2

18.02.2016.

Тираж : 300 примерака

САДРЖАЈ :

- ПОДСТИЦАЈИ У ПОЉОПРИВРЕДИ И РУРАЛНОМ РАЗВОЈУ У 2016.
- Тодо Терзић, дипл. инж.....3

- МОЉАЦ КРОМПИРА (*Phthorimaea operculella*)
- Мр Елеонора Онђ Јовановић.....5

- ШАНСЕ ЗА ИЗВОЗ ЈАБУКЕ
- мр Младен Павловић.....7

- АГРОПОНУДА.....8

- СТИПС.....9

ПОДСТИЦАЈИ У ПОЉОПРИВРЕДИ И РУРАЛНОМ РАЗВОЈУ У 2016.ГОДИНИ

Влада Републике Србије усвојила је Уредбу, којом се прописује обим средстава, врсте и максимални износи по врсти подстицаја у пољопривреди и руралном развоју за 2016. годину. Овом уредбом средства су усмерена на: директна плаћања, мере руралног развоја, кредитну подршку у пољопривреди и посебне подстицаје.

Како би се конкурисало за подстицајна средства, потребно је да се испуни први и основи услов, а то је регистрација пољопривредног газдинства. Пољопривредни произвођачи могу да региструју газдинство или обнове регистрацију до 30.априла текуће године.

Обим средстава за директна плаћања износи **16.968.670.000**, и средства су намењена:

- основним подстицајима у биљној производњи;
- подстицаје за квалитетне приплодне млечне краве, квалитетне приплодне товне краве, квалитетне приплодне крмаче, квалитетне приплодне овце и козе, родитељске кокошке тешког типа, родитељске кокошке лаког типа, родитељске ћурке, квалитетне приплодне матице рибе шарана и квалитетне приплодне матице рибе пастрмке;
- премију за млеко;
- подстицаје за тов јунади, тов јагњаци, тов јаради и тов свиња;
- подстицаје за кошнице пчела;
- подстицаје за производњу конзумне рибе;
- регрес за ђубриво,
- регрес за трошкове складиштења у јавним складиштима.

Према уредби основни подстицаји за биљну производњу износе **2.000** динара по хектару. Премије за млеко исплаћују се у износу од **седам** динара по литру млека. За квалитетне приплодне млечне краве обезбеђени су подстицаји у висини од **25.000** динара по грлу. Утврђен је и ниво подстицаја за квалитетне приплодне овце, козе и крмаче износе **7.000** динара по грлу. Произвођачи који се баве товом јунади могу рачунати на подстицаје у износу од **10.000** динара по грлу. Код това јагњаци и јаради подстицаји износе **2.000** динара по грлу, док је за тов свиња намењено **1.000** динара по грлу. Пољопривредни произвођачи који се баве пчеларством или тек планирају да се баве пчеларством, могу да рачунају на подстицаје у износу од **600** динара по кошници. Уредбом су планирани регреси за ђубриво у износу од **2.000** динара по хектару, као и регрес за трошкове складиштења у јавним складиштима у износу од **40 %** трошкова складиштења.

Како би се ојачала конкурентност домаћих пољопривредних произвођача и достигли стандарди квалитета, кроз подстицајне мере руралног развоја, за инвестиције у пољопривреди планирано је **1.206.600.000** динара и то за :

- инвестиције у пољопривредну производњу у износу од **664.100.000** динара;
- инвестиције у прераду пољопривредних производа и маркетинг у износу од **92.500.000** динара.

Да би се подстакло подизања нових вишегодишњих засада воћака, винове лозе и хмеља планирани су подстицаји у износу од **150.000.000** динара. За произвођаче који се баве воћарском производњом од великог значаја је организовање у удружења, како би се заједнички наступало на све захтевнијем домаћем и иностраном тржишту. Сектор органске пољопривреде, који из године у годину бележи све већи раст, покривен је са **92.000.000** динара подстицаја.

Министарство пољопривреде
и заштите животне средине

Захтев за остваривање права на подстицаје за квалитетна приплодна грла подноси се за сваку календарску годину Министарству пољопривреде и заштите животне средине – Управи за аграрна плаћања и то:

- од 1. марта до 31. јула текуће године;
- од 1. до 31. јануара наредне године – за грла укључена у производњу до 31. децембра претходне календарске године.

Уз захтев се подноси извод из главне матичне евиденције за квалитетна приплодна грла за која се подноси захтев, оверен од стране основне, регионалне и главне одгајивачке организације. Да би се остварили подстицаји, потребно је да произвођач поседује најмање две квалитетне приплодне млечне краве.

Захтев за остваривање права на подстицаје за тов јунади, тов свиња, тов јагњади и тов јаради подноси се за сваку годину од 1. јануара до 15. октобра текуће календарске године и ако су грла предата кланици или извезена у периоду од 1. октобра претходне календарске године до 30. септембра текуће календарске године. Уз захтев за подстицаје у сточарству за тов јунади, тов свиња, тов јагњади и тов јаради за грла предата кланици подноси се пријемница за откупљена грла оверена од стране кланице и надлежног ветеринарског инспектора. Уз захтев за подстицаје за тов јунади, свиња, јагњади и тов јаради подноси се и копија уверења о здравственом стању животиња, оверене од стране надлежног ветеринарског инспектора.

Тодо Терзић, дипл. инж.

ПССС Падинска Скела

МОЉАЦ КРОМПИРА (*Phthorimaea operculella*)

Последњих година, услед глобалних климатских промена, које нису заобишле и наше просторе, појављују се неке нове или старе, раније познате штеточине. Промењени услови климе, са дугим и топлим периодима, не ретко праћени сушом или минималном количином падавина, погодују појави раније мало запажених штеточина. Једна од њих је и мољац кромпира (*Phthorimaea operculella*). Кромпиров мољац је био присутан код нас и ранијих година или чак и деценија, али није привлачио велику пажњу јер су се штете појављивале спорадично, тек у појединим сезонама, да би се касније „изгубиле“, па опет јавиле.

Проблем је сложен јер се штете тешко уочавају на надземној маси, током вегетације. Оштећења се примећују тек током вађења кромпира, али најчешће ипак у складишту, где у повољним условима штеточина наставља да се развија, правећи све веће штете, које могу бити тако велике да су семенске кртоле неупотребљиве, а меркантилне се тешко продају на пијаци. Његова животна активност не престаје ни при температурама око осам степени целзијуса, а имаго може да издржи тада и до 40 дана, при чему копутира и одлаже јаја.

Циклус развоја: Кромпиров мољац јаја полаже на листове са наличја, а уколико нека кртола кромпира буде при површини и извири из земље положиће јаја и на њу. Цели развој гусенице током лета траје десетак дана, а зими више месеци. Развијена гусеница обично напушта место развића, те се завлачи у пукотине дрва или испод земље где се претвара у лутку. У зависности од

спољашњих услова, кромпиров мољац може да има 5-7 генерација. Ларве се након излегања јаја брзо убацују у стабло или кртолу бушењем ходника за себе, а најчешће се сместе у листовима захваљујући величини од око једног милиметра. Кад се у потпуности развију, ларве могу бити дужине око 13 мм, а боја им зависи од тога да ли су се храниле лишћем и стабљиком или само кртолом. Може имати више генерација у току једне године. Учаурене ларве могу да презиме смештене у земљи или већим гомилама лишћа, а у складиштима могу да проведу зиму у том стању у пукотинама на зиду или међу кртолама кромпира које су ускладиштене.

Штете које прави кромпиров мољац: поред кромпира коме наноси највећу штету, може да се насели на парадајзу, патлицану и дувану. При храњењу надземним деловима биљке може доћи до значајне штете, али се код кромпира највећа штета појављује кад кромпиров мољац јаја положи на кртолу. Забележени су случајеви да женка јаја полаже на земљу у близини циме кромпира и након тога се гусеница кромпировог мољца сама одлучује где ће се сместити (шта јој је ближе стабљика или нека кртола под земљом)

Док је биљка на пољу то се дешава спорадично, међутим кромпирови мољци настављају да полажу јаја и када се кромпир смешти у складишта. Тунели који настају проласком ларве су места на којима се након тога развијају бактерије и гљивице појачавајући штету коју је оставио мољац иза себе.

Заштита од кромпировог мољца: први кораци заштите почињу од самог сађења кромпира, одабиром здравих кртола које се полажу у земљу на дубину од око 12цм. Такође се кромпиров мољац мање појављује на парцелама засађеним кромпиром које се наводњавају. За утврђивање присуства овог инсекта је најбоље користити феромонске клопке. На кромпиру у пољу за заштиту се користе системици (база алфаметрин, делтаметрин,...), који опасност од кромпировог мољца своде на најмању могућу меру.

Поштовање плодореда је обавезно, јер се на тај начин умањује могућност веће заразе у току вегетације кромпира. Уколико дође до веће заразе, потребно је заражене кртоле покупити и затим их затрпати на неко удаљено место.

У складишту је пожељно да је се обезбеди температура нижа 9°Ц а обавезно је да се у складиште уносе само здраве и целе кртоле кромпира. Уколико није могуће обезбедити наведену температуру у складишту препорука је да се користи комарник са ситнијим отворима, јер ће се на тај начин онемогућити слободно циркулисање овог штетног инсекта. Пожељно је што боље обавити дезинфекцију складишта где смештамо кромпир након његовог уклањања и пре смештаја новог рода са циљем заштите од кромпировог мољца. Редовна контрола ускладиштених кртола је обавезна.

Мр Елеонора Онђ Јовановић

ПССС Падинска Скела

ШАНСЕ ЗА ИЗВОЗ ЈАБУКЕ

Јабука је по производњи и потрошњи на трећем месту у свету одмах после банане и цитруса. Уз шљиву она је најважније воће наших крајева. Јабука се првенствено користи у свежем стању али је заступљена и у индустријској производњи. Географски положај и климатски услови у Србији одлични су за производњу јабуке али успех у том послу отежава мали број засада који имају противградне мреже ни наводњавање кап по кап.

Пре десетак година на нашем тржишту је доминирала сорта Ајдаред, али њу западноевропска тржишта не прихватају. Сада се све више јављају квалитетније сорте попут Златног и Црвеног делишеса, Бребурн, Грени Смита и Гале.

Прошле године у Србији произведено је 330.000 тона јабука, а позитиван тренд у извозу довео је до повећања интересовања за подизање нових засада. И док Хрватска тражи алтернативна тржишта за своје јабуке, због санкција које је ЕУ увела Русији, јабуке из Босне и Херцеговине све чешће проналазе купце на Руском тржишту. Русија је и даље највећи увозник јабука из Србије, јер у њу извеземо 88% укупног извоза, следе Мађарска и остале земље ЕУ. Прошле године смо ово воће извезли у вредности од 160 милиона долара, а то је допринело да се јабука нађе на високом десетом месту на списку производа који се највише извозе.

Ипак застарела технологија и неискоришћени капацитети довели су до тога да половину производње у Србији чине индустријске јабуке. Недостатак хладњача, прерађивачких погона, али и организоване националне продаје разлози су због којих се годишње увезе око 10.000 тона јабука из Пољске, Аустрије, Италије, Словеније, па чак и Новог Зеланда и Аргентине.

Произвођаче додатно охрабрује субвенционисање набавке противградне мреже, као и добар пример који долази из Војводине у којој је за две године на системе за наводњавање прикључено нових 14.756 хектара, противградним мрежама заштићено преко 580 хектара и подигнуто око 400.000 метра квадратних пластеника.

ПССС Падинска Скела
мр Младен Павловић

БЕРЗА ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОДА НА ИНТЕРНЕТУ

Министарство пољопривреде и заштите животне средине је пре две године покренуло сајт www.agroponuda.com, са циљем да се пољопривредним произвођачима пружи могућност да лакше и брже продају своје пољопривредне производе путем интернета. Агропонуда је берза пољопривредних производа и спроводи се у циљу промовисања малих пољопривредних газдинстава која функционишу као породична газдинства. Подаци о понуђачима пољопривредних производа постављају се бесплатно на портал www.agroponuda.com. На тај начин се ствара база тржишних података расположивих пољопривредних производа и ствара се подршка њиховом пласману на подручју читаве Републике Србије. Сви пољопривредни произвођачи који су заинтересовани за овакав начин продаје пољопривредних производа, могу се обратити саветодавцима Пољопривредне стучне и саветодавне службе “Падинска Скела” ради постављања података на сајт. Ти подаци су: Име и презиме, адреса, бр пољ. газдинства, врста и количина производа и контакт телефон.

На овакав начин се могу продавати воће, поврће, жива стока и сл. Врема трајања понуде је до две недеље, али понуда се може обновити и више пута. Сви пољопривредници који имају могућност коришћења интернет могу у сваком тренутку видети тренутно актуелне понуде пољопривредних производа, по врсти, количинама и местима.

Продаја путем интернет у развијеним земљама је врло заступљена, а у Србији заузима све већи значај. Интернет омогућава да се на једном месту нађе комплетан асортиман и да купац има актуелне информације које су му перманентно доступне. Савременим приступом маркетингу у пољопривреди, путем интернета, остварује се значајна конкурентска предност у пласману пољопривредних производа, а пољопривредницима остаје више времена да се посвете постизању бољег квалитета производа.

**Преглед цена (РСД) са зелене, кванташке и сточне пијаце у Београду за период
08.02.- 15.02. 2015. године**

Поврће			Воће			Пијачна цена стоке	
Производ	Кванташ	Зелена	Производ	Кванташ	Зелена	Производ	Жива вага
	Дин/кг	Дин/кг		Дин/кг	Дин/кг		Дин/кг
Блитва	20.00	30.00	Банана	135.00	150.00	Товљеници (80-120 кг)	120.00
Цвекла	35.00	80.00	Нар	160.00	250.00	Бикови(≥500кг, ХФ раса)	225.00
Карфиол	140.00	200.00	Јабука	50.00	80.00	Бикови(≥500кг, СМ раса)	255.00
Кромпир бели	40.00	80.00	Крушка	90.00	150.00	Сточна храна	
Купус	50.00	70.00	Ананас	180.00	250.00		
Лук црни	50.00	100.00	Поморанца	75.00	120.00	Луцерка сено у балама(цена/кг)	17.00
Пасуљ	200.00	380.00	Мандарина	110.00	130.00	Сојина сачма (44%протеина) цак 33 кг	70.00
Парадајз	130.00	250.00	Лимун	150.00	200.00	Сунцокретова сачма (33% протеина) цак 33 кг	40.00
Пасуљ	200.00	350.00	Крушка	75.00	150.00	Пшеница (цак 50 кг)	18,48
Празилук	45.00	100.00	Поморанца	85.00	130.00	Сточно брашно (цак 33 кг)	22.00

